

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії,
радіаційної медицини та онкології

Силабус навчальної дисципліни
«Актуальні питання паліативної допомоги онкологічним хворим»

Обсяг навчальної медицини	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії, радіаційної медицини і онкології. м. Одеса, вул. Тініста 8, Центр реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка), 1-ий поверх.
Викладач (-і)	Бондар Олександр Вадимович професор, д.мед.н. Рибін Андрій Ігоревич професор, д.мед.н. Кузнецова Ольга Володимирівна доц., к.мед.н. Пацков Андрій Олександрович ас., к.мед.н. Алієва Світлана Октаївна ас., к.мед.н. Максимовський В'ячеслав Євгенійович ас., к.мед.н. Чистяков Роман Сергійович ас., к.мед.н. Атанасов Дмитро Вадимович ас., к.мед.н. Столярчук Євгеній Анатолійович ас. Музика Вікторія Вікторівна ас. Варабіна Антоніна Олександрівна ас. Цехмейстер Інна Федорівна ас.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кузнецова Ольга Володимирівна, завуч кафедри 0673025228 Варабіна Антоніна Олександрівна, лаборант кафедри 0677916251 E-mail: onkokaf@gmail.com Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - розгляд основоположних відомостей, поняття та концепції паліативної медицини, її види; розгляд психологічних та духовних аспектів паліативної допомоги, характеристика та принцип роботи.

Мета дисципліни: опанування здобувачем знань та формування елементів професійних компетентностей в галузі онкології, та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії,
радіаційної медицини та онкології

Завдання навчання дисципліни:

- Формування вмінь та навичок комунікації з онкологічним хворим та його родичами.
- Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, диференційної діагностики, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш розповсюджених онкологічних захворюваннях.
- Сформувати відповідальність здобувача як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки, її удосконалення протягом навчання і професійної діяльності;
- Зробити здобувача учасником процесу надання медичної допомоги пацієнту на всіх етапах лікування хворого з оволодінням професійних практичних навичок.
- Для реалізації зазначеного необхідно на першому занятті дисципліни надати здобувачу докладний план його роботи та забезпечити організацію його реалізації.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- Концепція та основні відмінності паліативної медичної допомоги, паліативна медицина, основні розділи паліативної медицини.
- Порядок надання паліативної допомоги, завдання служби паліативної допомоги, організація первинної та загальної паліативної допомоги в амбулаторних та стаціонарних умовах, спеціалізований заклад охорони здоров'я особливого типу - "хоспіс";
- Поняття «невиліковна хвороба».
- Методи оцінки якості життя хворих та визначення основних чинників, які впливають на нього, забезпечення якості життя.
- Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної медицини.
- Основні клінічні прояви порушень травної системи, викликаних пухлиною, її ускладненнями і методами лікування, які потребують медикаментозного лікування: нудота, блювота, діарея, запори, відсутність апетиту, втрата маси тіла.
- Хірургічне лікування ускладнень пухлин травного тракту та інших захворювань, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.
- Хірургічні методи лікування непрохідності травного тракту.
- Хірургічні методики штучного харчування.
- Синдром стиснення верхньої порожнистої вени.
- Хірургічне лікування ускладнень органів дихання.
- Хірургічне лікування гідротораксу, пневмотораксу, гідроперикарду, бронхіальних норниць.
- Профілактика і лікування кровотечі, зумовленої розповсюдженим пухлинним процесом та іншими захворюваннями, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.
- Паліативне хірургічне і комбіноване лікування пухлин сечостатевої системи.
- Медикаментозне і хірургічне лікування обструктивних ускладнень сечовивідної системи.
- Методики нефростомії, цистостомії, катетеризації сечового міхура.

Вміти:

- Організаційні основи паліативної допомоги в онкологічній практиці, в хоспісі і амбулаторних умовах.
- Медикаментозні методи корекції розладів травної системи.
- Організація знеболення в амбулаторних умовах.
- Штучне харчування, стимуляція апетиту, дієтотерапія.
- Методи лікування перфоративних ускладнень.
- Методи стентування стравоходу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії,
радіаційної медицини та онкології

- Лікування механічної жовтяниці.
- Догляд за пацієнтами зі стомами.
- Медикаментозні методи корекції розладів дихання: кашлю, задишки, гідротораксу.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Семінарські заняття: словесні (бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці).

Самостійна робота: передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

Самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне вирішення клінічних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основні принципи і методи паліативної і симптоматичної допомоги в онкологічній практиці.

Тема 2. Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної медицини.

Тема 3. Боротьба з болем.

Тема 4. Синдром хронічної втоми. Синдром анорексії/кахексії. Депресія та психічні розлади у онкологічних хворих.

Тема 5. Бактеріальні інфекції у онкологічних хворих. Грибкові ті вірусні інфекції як ускладнення протипухлинної терапії. Нейтропенія, нейтропенічна лихоманка та сепсис. Хронічна анемія та тромбоцитопенія.

Тема 6. Легеневі ускладнення та порушення дихання, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.

Тема 7. Кардіальні ускладнення терапії раку. Кардіотоксичність протипухлинної терапії. Рак та тромбоз.

Тема 8. Розлади травної системи, та ускладнення протипухлинного лікування які вимагають паліативного та симптоматичного лікування. Токсичний медикаметозний гепатит.

Тема 9. Ураження шкіри під час проведення протипухлинної терапії. Медикаментозні і хірургічні методи профілактики і лікування.

Тема 10. Ураження кісток у онкологічних хворих (метастази у кістки, остеопороз під час проведення гормонотерапії, гіперкальціємія).

Тема 11. Розлади сечостатевої системи, які вимагають паліативного та хірургічного втручання (катетеризація або стентування).

Тема 12. Медикаментозні і хірургічні методи лікування ускладнень терапії раку (екстравазація цитостатиків, мукозит, остеонекроз, спричинений введенням бісфосфонатів).

Тема 13. Медикаментозні і хірургічні методи профілактики і лікування лімфодемії, пролежнів, ран. Hand-foot синдром.

Тема 14. Сексуальна дисфункція у онкологічних хворих. Фертильність та вагітність (усі ЗА та ПРОТИ) у онкологічних хворих.

Тема 15. Ведення онкологічних хворих під час пандемії COVID-19. Рекомендації по

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії,
радіаційної медицини та онкології

лікуванню та особливості імунізації онкологічних пацієнтів.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Онкологія: підручник / Г.В. Бондар, А.І. Шевченко, І.Й. Галайчук, Ю.В. Думанський та ін. — 2-е видання, ВСВ «Медицина», 2019. 520с.
2. Онкологія: підручник / Шевченко А. І., Колеснік О. П., Шевченко Н. Ф. та ін., 2019. 520с.
3. Онкологія: підручник (ВНЗ I-III р.а.) / В.В. Севідов, Н.М. Касевич. — 3-е вид., випр. ВСВ «Медицина», 2015. 232с.
4. Онкологія: навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів / І. Б. Щепотін та ін.; за ред. проф. І. Б. Щепотіна. - Київ : МОРІОН, 2015. 544с.
5. Савран В.Р. Рак молочної залози.- Львів. - 2019. 220с.
6. Клінічна онкологія: посібник Бетезди: 5-е видання / Джейм Абрагам, Джеймс Л.Галлі, ВСВ «Медицина», 2019. 944с.
7. Федоренко, З. П., Гулак, Л. О., Михайлович, Ю. Й., Горох, Є. Л., Рижов, А. Ю., Сумкіна, О. В., & Куценко, Л. Б. (2020). Рак в Україні, 2018–2019. Захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби/гол. ред. О. О. Колеснік. Бюлетень Національного канцер-реєстру України, 21, 101с.

Додаткова:

1. Паліативна та хоспісна допомога: підручник/ Ю. І.Губський – «Нова Книга», 2017. 392с.
2. Симптоматична та підтримуюча терапія в онкології / Ковалев О.О., «САММИТ-КНИГА», Запоріжжя, 2020. 284с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Міністерство охорони здоров'я - <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Клінічна онкологія / Архів номерів / clinicaloncology.com.ua/
3. Вікіпедія - <http://uk.wikipedia.org>
4. UpToDate – <http://www.uptodate.com/home>
5. Access Medicine - <http://accessmedicine.mhmedical.com>
6. PubMed - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/>
7. CancerMedicine – вільний доступ на www.ncbi.nih.gov (далі – EnterPubMed, далі – SearchBooks – CancerMedicine).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у семінарському занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії,
радіаційної медицини та онкології

	науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у семінарському занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь в семінарському занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у семінарському занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії,
радіаційної медицини та онкології

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

Самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне вирішення клінічних завдань.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра хірургії, променевої діагностики, терапії,
радіаційної медицини та онкології

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, фонендоскоп.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.